

дітей з ООП повинен мати корекційний характер, бути спрямованим на усунення перешкод для успішної інтеграції дитини у соціальне середовище, а не просто на оволодіння дитиною певних знань.

Література

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. К.: Академвидав, 2004. С. 56–72.
2. Засенко В. Спеціальна освіта: кроки до змін. *Особлива дитина: навчання і виховання*. 2017. № 1. С. 7–12.
3. Колупаєва А. А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доповнене та перероблене: наук.-метод. посіб. / А. А. Колупаєва, Л. О. Савчук. К.: Видавнича група «АТОПОЛ», 2011. 273 с.
4. Освітні технології: Навч.-метод. посіб. / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.; За ред. О. М. Пехоти. К.: Видавництво А.С.К., 2003. 255 с.
5. Ревуцька О. В. Інноваційні технології в навчанні осіб з особливими потребами. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/20509/1/164-Revutska-265-267.pdf>.
6. Соціальна і життєва практика дітей з інтелектуальними порушеннями в умовах навчально-реабілітаційних центрів: Практико зорієнтований посібник / за ред. І. Г. Єрмакова, К. С. Тороп, К. В. Рейди. Дніпро: «Інновація», 2018. 385 с.
7. Ткачова Н. Г., Булаш І. В., Турчина І. С. Інноваційні техніки роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. *Молодий вчений*. № 11 (63). листопад, 2018 р.
8. Шило С. І. Удосконалення навчально-виховного процесу на основі впровадження інноваційних технологій як засіб розвитку творчої особистості учасників педагогічного процесу / С. І. Шило, Т. В. Савченко. Запоріжжя, 2014. 30 с.

УДК 37.7458(4)

Боднарчук Ж.В.
завідувач Тернопільського ЗДО № 1;
Греняк Н. В.
психолог Тернопільського ЗДО № 1

STREAM-ОСВІТА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ДОШКІЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

Сьогодні Україна знаходиться на шляху інтенсивного розвитку і потребує значної кількості висококваліфікованих спеціалістів в інноваційній сфері, які стануть запорукою успішного економічного розвитку та конкурентоспроможності нашої держави в найближчому майбутньому. Стрімкий розвиток ІТ-галузі, робототехніки, нанотехнологій виявляє потребу у досвідчених фахівцях, а значить, виникає гостра освітня потреба у якісному навчанні сьогоднішніх учнів технічним дисциплінам – математиці, фізиці,

інженерії, програмуванню. Майбутнє держави залежить від якості освіти, тому вона повинна бути випереджувальною, відповідати тенденціям розвитку суспільства в майбутньому.

STREAM-освіта як засіб формування сучасного дошкільного середовища. STREAM-освіта – новий інтеграційний підхід до розвитку, виховання й навчання дітей. Цей напрям освіти інтегрує в собі завдання з формування в дітей загальних наукових уявлень про світ; ознайомлення їх з інформаційно-комунікаційними технологіями; розвиток умінь експериментувати, конструювати; навчання дітей основ опрацювання змісту тексту, грамоти, математики, а також різних видів мистецтва. Тож маємо в тісному взаємозв'язку розвивати здібності дошкільнят до точних та гуманітарних наук [1].

Запроваджуючи інтеграцію в освітній процес ЗДО, необхідно враховувати ще й вікові особливості дітей дошкільного віку: поведінка і діяльність дошкільника є «ще недостатньо диференційованим цілим» (Л. Виготський); «схоплювання» цілого раніше частин, дозволяє індивіду (в дитячому віці) «відразу», інтегрально бачити предмети очима всіх людей ...» (В. Давидов); «перш ніж знання про цілісність світу буде оформлено в системі теоретичних понять дитини, вона повинна відтворити рухливий інтегральний образ дійсності на рівні уяви» (В. Давидов, В. Кудрявцев); «діти не рівні у своїх здібностях, але рівні у своїх можливостях» (Є. Шулешко); для дошкільників є характерним домінування процесів інтеграції (синтезу) над процесами диференціації (аналізу) (М. Подд'яков, О. Подд'яков); в умовах інтегрованого підходу взаємопроникнення й систематизація знань дітей, становлення в них цілісної та багатовимірної картини Всесвіту, розвиток пізнавальних здібностей, гнучкого мислення, умінь і навичок відбуваються ефективніше, тому для цієї вікової категорії органічним є інтегрований підхід до змісту освіти (К. Крутій). [2].

Роль компонентів STREAM-освіти для пізнання світу: Science, Technology, Engineering, Mathematics – формування цілісної наукової картини світу; Reading + Writing – опрацювання змісту тексту (його глибшого розуміння), підготовка руки до письма; Arts – дає змогу від милування об'єктом перейти до його пізнання, допомагає вразити, здивувати, задіяти емоції, створити зрозумілі дітям образи, активізувати наочно-образне мислення [3].

Для нашого закладу й батьків важливо виховати та розвинути дітей за світовими стандартами, впевненого в собі українця. STREAM-освіта надихає наших дітей – майбутнє покоління винахідників, новаторів і лідерів – проводити дослідження як вчені, моделювати як технологи, конструювати як інженери, бачити як художники, аналітично мислити як математики, і грати як діти. Тому наш заклад вирішив працювати в напрямку інтеграції STREAM-освіти в програму «Українське дошкілля», в освітнє середовище ЗДО.

Отже, наш колектив поставив для розв'язання такі завдання:

- забезпечення розвитку базових (стартових) потенційних компетенцій і особистісних якостей дошкільників, що сприяють формуванню творчих і технічних здібностей, продуктивного та критичного мислення дітей;

- розвиток сенсорних, інтелектуальних і творчих здібностей, інтересів дітей, допитливості та пізнавальної мотивації;
- формування сенсорної культури та культури пізнання, цінностей пізнання;
- формування пізнавальних дій, становлення свідомості;
- розвиток уяви і творчої активності;
- формування первинних уявлень про себе, інших людей, про властивості й відношення об'єктів довкілля (форма, колір, величина, матеріал, звучання, ритм, темп, кількість, числа, частина і ціле, простір і час, рух і спокій, причина і наслідок тощо), планету Земля, Всесвіт, про особливості природи, різноманіття країн і народів світу тощо.

З метою реалізації вказаних завдань, наш колектив спрямував свою діяльність на сприяння оновленню освітнього процесу через використання інноваційних підходів до розкриття творчих здібностей дитини, впровадження в практику роботи альтернативної програми формування культури інженерного мислення в дошкільників «STREAM-освіта» або «Стежинка у всесвіт».

Етапи оновлення освітнього процесу ЗДО через впровадження у практику роботи інноваційного підходу STREAM-освіта:

- I етап. *Аналітико-процесуальний* (Робота психологічної служби).
- II етап. *Мотиваційно-організаційний* (Творча група).
- III етап. *Методологічно-діяльнісний* (Методична робота).
- IV етап. *Узагальнюючо-корегуючий* (Адміністрація та педпрацівники).

В результаті впровадження інноваційного підходу ми зрозуміли переваги STREAM-освіти:

- навчання за темами, а не за предметами: дитина бачить зв'язок між науками, навчання стає насправді системним;
- використання знань у повсякденному житті;
- розвиток критичного мислення та вміння вирішувати проблеми;
- надання впевненості у власних силах;
- комунікація та командна робота;
- розвиток інтересу до технічних дисциплін;
- креативні та інноваційні підходи до проєктної та дизайн-діяльності;
- підготовка дитини до технологічних інновацій у житті [4].

Отже, побудова освітнього процесу в ЗДО на засадах інтеграції забезпечує підвищення рівня ефективності діяльності як керівників, так і педагогів у створенні середовища особистісного розвитку дитини і результативності процесу в контексті реалізації змісту STREAM-освіти.

Розвиток особистості із застосуванням STREAM-підходу є сучасним і якісним на даному етапі розвитку дошкільної освіти. Усі компоненти STREAM спрямовано на всебічне глибоке дослідження світу, розвиток мислення і мовлення, сенсорної сфери, навчання дитини, використання знання у повсякденні. Напрями взаємодіють, допомагають пізнавати довкілля в усій повноті, розглядати явища з різних сторін, шукати їх «плюси» і «мінуси», розмірковувати, як збільшити переваги і зменшити недоліки.

Плануємо, працювати в напрямку організації STEM-центру, в якому будуть проходити дослідницькі заняття зі STEM-іграшками та підготовленими заздалегідь матеріалами для досліджень та обладнанням.

Література

1. http://do2.school19.zp.ua/wp-content/uploads/2018/01/STREAM_osvita_dosvid.pdf
2. <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/14278/1/Krutii.pdf>
3. Сухенко І. Використання LEGO-конструювання в освітньому процесі ДНЗ». *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2012. № 2. с. 4.
4. STEM-освіта: шляхи запровадження, актуальні питання та перспективи. URL: <https://imzo.gov.ua/2016/12/09/stem-osvita-shlyahi-zaprovadzhennya-aktualni-pitannya-ta-perspektivi/>